

УДК 351.741

DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2024.4.8>

Є. Г. Веклич

аспірант кафедри публічного управління та адміністрування
Національної академії внутрішніх справ

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС СИТУАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У статті запропоновано адміністративно-правовий статус ситуаційних центрів Національної поліції України розглядати як систему нормативно визначених цільових (мета, завдання, функції, принципи діяльності), організаційних (організаційна структура центру; розподіл повноважень; реалізація цільових елементів в поточному (плановому) та надзвичайному (позаплановому) режимах; порядок взаємодії з іншими суб'єктами владних повноважень) та компетенційних (права та обов'язки) елементів, які спрямовані на реалізацію поліцейських повноважень щодо охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку шляхом збирання, аналізу та узагальнення інформації про кримінальні, адміністративні правопорушення, терористичні акти та інші події, а також забезпечення управління силами і засобами поліції в разі ускладнення оперативної обстановки, виникнення надзвичайних ситуацій або воєнного стану.

До елементів адміністративно-правового статусу Ситуаційних центрів Національної поліції України слід віднести: I) цільовий блок: 1) мету діяльності Ситуаційних центрів Національної поліції України, а саме: а) реалізація повноважень структурними підрозділами центрального органу управління поліції на основі їх взаємодії щодо охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку; б) збирання, аналізу та узагальнення інформації про кримінальні та адміністративні правопорушення, терористичні акти та інші події; в) забезпечення управління силами і засобами поліції в разі ускладнення оперативної обстановки, виникнення надзвичайних ситуацій або воєнного стану; 2) завдання, функції; 3) принципи діяльності; II) організаційний блок: організаційна структура центру; розподіл повноважень; реалізація цільових елементів в поточному (плановому) та надзвичайному (позаплановому) режимах; взаємодія між відділами й секторами підрозділів організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування Національної поліції України; взаємодія з іншими підрозділами та органами Національної поліції України, правоохоронними органами, а також з іншими органами державної влади й місцевого самоврядування; III) компетенційний блок: права та обов'язки центру; права та обов'язки працівників; реалізація прав та обов'язків щодо досягнення мети діяльності.

Ключові слова: публічна безпека, управління силами і засобами, організаційно-аналітичне забезпечення, взаємодія з правоохоронними органами, оперативна обстановка, узагальнення інформації про правопорушення, протидія злочинності.

Постановка проблеми. Варто відзначити, що Закон України «Про Національну поліцію» [1] спрямований на встановлення нових правових основ для організації та функціонування одного з ключових державних суб'єктів у сфері реалізації правоохоронної політики – Національної поліції України (далі – НПУ).

Проблема реформування правоохоронних органів постійно привертає увагу науковців та експертів у сфері адміністративного права через наявність численних колізій у відповідному законодавстві. З моменту створення НПУ як органу, що надає сервісні послуги населенню, тривають активні наукові дискусії щодо

її реформування та вдосконалення. Це обумовлено специфікою завдань і функцій, які вона виконує. Відтак, перегляд адміністративно-правового статусу як поліції в цілому, так і поліцейських зокрема, є важливим і актуальним питанням для наукової спільноти та практиків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі проблеми адміністративно-правового статусу органів і підрозділів НПУ, у тому числі й шбаних, організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування були предметом досліджень: О. О. Бандурки, О. В. Батраченка, І. О. Васильєва, С. В. Васюк, Р. В. Дмитрика, О. С. Доценка, М. В. Кочерова,

В. І. Литвиненка, О. М. Литвинова, В. Я. Малиновського, А. М. Сердюка, О. М. Солов'я, Н. Я. Якимчука, інших та практиків.

Мета статті – дослідити адміністративно-правовий статус Ситуаційних центрів Національної поліції України.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до Положення про Ситуаційний центр НПУ (2016 р., далі Положення), такий центр – це організаційна форма взаємодії підрозділів центрального органу управління поліції, утворена для збирання, аналізу та узагальнення інформації про найбільш резонансні кримінальні, адміністративні правопорушення, терористичні акти та інші події, забезпечення координації та управління силами і засобами поліції в разі ускладнення оперативної обстановки або виникнення надзвичайних ситуацій [2].

У контексті даного дослідження особливу увагу слід приділити поняттю «правовий статус». Так, окремі науковці визначають правовий статус як багатогранну категорію, що має загальний, універсальний характер і охоплює статуси різних суб'єктів правовідносин, до яких належать публічна адміністрація, суспільство, юридичні та фізичні особи. У наукових джерелах також зазначається, що правовий статус відображає як положення суб'єктів у відповідній системі правовідносин, так і їхні індивідуальні особливості. На думку дослідників, правовий статус не може бути реалізований без обов'язків, що відповідають правам, без юридичної відповідальності у необхідних випадках, без правових гарантій. Ця категорія визначає права та обов'язки суб'єктів у системному вигляді, що дозволяє здійснити порівняльний аналіз статусів різних суб'єктів і знайти нові шляхи для їх вдосконалення [3, с. 149].

Водночас, О. О. Бандурка, розкриваючи зміст адміністративно-правового статусу державного органу, зазначає, що зазвичай його розглядають як сукупність повноважень юридично-владного характеру, реалізація яких забезпечує виконання покладених на орган завдань [4, с. 23]. На думку О. С. Доценка, цей підхід є дещо обмеженим, оскільки не враховує такі важливі аспекти адміністративно-правового статусу, як порядок формування суб'єкта протидії організованій злочинності та гарантії його незалежності. Крім того, значущою є також мета створення конкретного суб'єкта протидії організованій злочинності. Без чіткого визначення цієї мети неможливо провести повну адміністративно-правову характеристику суб'єкта, оскільки

відсутня можливість його ідентифікації в системі суб'єктів протидії організованих злочинності, які мають схожі або навіть ідентичні повноваження [5, с. 128-129].

З цього питання, В. І. Литвиненко зазначає, що адміністративно-правовий статус охоплює не лише такі складові, як компетенція, функціональні та організаційні засади діяльності, але й цільове призначення, мету, порядок створення, а також гарантії незалежності діяльності [6, с. 81]. Науковий інтерес до досліджуваної теми привертають погляди Н. Я. Якимчука, який аналізує адміністративно-правовий статус державного органу як комплекс взаємопов'язаних компонентів. Він виділяє такі елементи, як мета; порядок створення і функціонування державного органу; основні завдання; форми взаємодії з іншими складовими державного апарату [7, с. 119]. Також В. Я. Малиновський до адміністративно-правового статусу відносить систему взаємопов'язаних елементів: завдання та цілі, компетенція, відповідальність, порядок формування та процедура діяльності цих органів [8, с. 379].

Щодо визначення адміністративно-правового статусу НПУ або її окремих органів і підрозділів, науковці використовують різноманітні підходи. Наприклад, М. В. Кочеров аналізує адміністративно-правовий статус органів Національної поліції України як загальнотеоретичну категорію, що визначає специфічне положення цього правоохоронного органу в державі [9, с. 295]. О. В. Батраченко зазначає, що адміністративно-правовий статус органів Національної поліції України слугує для ідентифікації цього органу державної влади як суб'єкта конкретних правовідносин у визначений період часу з конкретним суб'єктом [10, с. 40]; А. М. Сердюк адміністративно-правовий статус патрульної поліції України досліджує як систему законодавчо встановлених і гарантованих державою правових положень, які закріплюють права й обов'язки, завдання та функції, організаційну структуру, структуру управління, форми відповідальності, компетенцію й місце патрульної поліції в структурі НПУ [11, с. 79]. Такий інтегративний підхід найбільш повно відображає змістові характеристики адміністративно-правового статусу як Національної поліції, так і її структурних елементів.

У науковій літературі наводиться багато й інших визначень щодо адміністративно-правового статусу, які доцільно застосовувати при визначенні саме адміністративно-правового

статусу Ситуаційних центрів НПУ. Крім того, слід враховувати, що адміністративно-правовий статус є динамічною системою взаємопов'язаних юридичних явищ, які визначають місце конкретного суб'єкта та характеризують його як учасника адміністративних правовідносин. Основою адміністративно-правового статусу виступають його структурні елементи, які підлягають обов'язковому нормативному закріпленню, без яких жоден суб'єкт не може бути учасником адміністративних правовідносин, як і не може взагалі існувати.

За результатами аналізу наукової літератури наведемо власне розуміння адміністративно-правового статусу Ситуаційних центрів НПУ, під яким розуміємо систему нормативно визначених цільових (мета, завдання, функції, принципи діяльності), організаційних (організаційна структура центру; розподіл повноважень; реалізація цільових елементів в поточному (плановому) та надзвичайному (позаплановому) режимах; порядок взаємодії між відділами й секторами підрозділів організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування НПУ, з іншими підрозділами та органами поліції, правоохоронними органами, а також органами державної влади й місцевого самоврядування) та компетенційних (права та обов'язки) елементів, які спрямовані на реалізацію поліцейських повноважень щодо охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку шляхом збирання, аналізу та узагальнення інформації про кримінальні, адміністративні правопорушення, терористичні акти та інші події, а також забезпечення управління силами і засобами поліції в разі ускладнення оперативної обстановки, виникнення надзвичайних ситуацій або воєнного стану.

При дослідженні адміністративно-правового статусу Ситуаційних центрів НПУ України необхідно відмітити, що за своїми характеристиками такий статус є галузевим статусом окремого суб'єкта владних повноважень, а саме НПУ, що ґрунтується на загальному конституційному та родовому статусах. Тобто адміністративно-правовий статус зазначеного суб'єкта владних повноважень обумовлений конституційними положеннями та правовим регулюванням сфери суспільних відносин щодо забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [12, с. 180-181].

У літературі існують різноманітні погляди щодо складових елементів правового статусу

суб'єктів адміністративно-правових відносин. Узагальнюючи ці погляди, можна виділити, окрім прав і обов'язків, такі елементи, як: мета створення, завдання, компетенція та функції суб'єкта; гарантії реалізації повноважень; правові та неправові форми і методи діяльності; форма правових актів, порядок їх прийняття та введення в дію; порядок взаємодії з іншими суб'єктами; матеріальне та фінансове забезпечення; обмеження та юридична відповідальність під час здійснення діяльності; внутрішньоорганізаційні зв'язки та підпорядкування, а також правовий режим здійснення внутрішніх процесів управління.

На думку вчених-адміністративістів, до елементів адміністративно-правового статусу юридичних осіб слід віднести такі три головні блоки: а) цільовий (юридично закріплені цілі, завдання і функції); б) структурно-організаційний (нормативне регулювання порядку утворення, легалізації, реорганізації, ліквідації суб'єктів, їхньої підпорядкованості і передачі з відання одних організацій у підпорядкування інших, встановлення і зміни їх організаційних структур, права на організаційне самовизначення, процедуру діяльності і права на офіційні символи); в) компетенційний (компетенцію – як частина правового статусу колективних суб'єктів, що складається із сукупності владних повноважень щодо певних предметів відання) [13, с. 278-279]. Такої систематизації, з певними уточненнями, дотримується й автор.

До цільового блоку адміністративно-правового статусу Ситуаційних центрів НПУ слід віднести такі елементи, як – призначення (мета діяльності), основні завдання та функції Ситуаційних центрів НПУ. Вони забезпечують інформаційне середовище для ефективного моніторингу, прогнозування, прийняття рішень та контролю їх виконання, що дає змогу впроваджувати новий формат управління в умовах обмеженого часу та ресурсів.

Центри створюються для централізованого вирішення завдань оперативного та стратегічного управління, а також для оцінки та контролю управлінського впливу на розвиток ситуації (зокрема кризової) на об'єкті управління. Відповідно до цих завдань, ситуаційні центри включає системні модулі, орієнтовані на: збір інформації за заданими критеріями та індикаторами з різних джерел, обробку та зберігання даних; моніторинг ситуації на об'єкті управління та надання державним службовцям, керівникам установ та їх підрозділів деталізованої та зведеної інфор-

мації; прогнозування розвитку ситуації та вибір оптимального варіанту управлінських дій після оцінки достовірності прогностичних моделей, можливих ризиків та ймовірності прийняття успішного рішення; планування, координацію та контроль реалізації прийнятих рішень; оцінку результатів виконання рішень [14, с. 48-49].

Основним завданням Ситуаційних центрів НПУ є підтримка прийняття стратегічних рішень через візуалізацію та глибоку аналітичну обробку оперативної інформації. Ефективність центрів полягає в тому, що вони дають змогу залучити до активної роботи з прийняття рішень потенціал образного та асоціативного мислення. Представлення ситуації у вигляді образів дозволяє «стиснути» інформацію, забезпечуючи узагальнене сприйняття подій.

Метою діяльності Ситуаційних центрів НПУ стали: реалізація повноважень структурними підрозділів центрального органу управління поліції на основі їх взаємодії щодо охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку; збирання, аналіз та узагальнення інформації про кримінальні та адміністративні правопорушення, терористичні акти та інші події; забезпечення управління силами і засобами поліції в разі ускладнення оперативної обстановки, виникнення надзвичайних ситуацій або воєнного стану.

Ситуаційні центри класифікують за рядом ознак:

– за масштабом поділяються на: стратегічні ситуаційні центри, що вирішують складні, масштабні, відповідальні завдання, спрямовані на структурну і функціональну перебудову; оперативні ситуаційні центри, що вирішують задачі автоматичної передачі оперативної інформації до ситуаційної моделі, яка надає першій особі можливість оперувати підрозділами установи(установами) в реальному часі; персональні ситуаційні центри, що вирішують завдання експрес-оцінки ситуації, оперативного доступу до керованого об'єкту і дозволяє першому керівнику завжди бути обізнаним щодо стану об'єкта управління незалежно від часу та місця розташування;

– за цільовою спрямованістю: ситуаційні центри контролю, основним завданням якого є спостереження за станом складного об'єкта; ситуаційні центри управління, метою якого є постійне і активне управління об'єктом; кризовий ситуаційний центр, використання якого здійснюється тільки при виникненні екстре-

них, надзвичайних та кризових ситуацій; ситуаційний центр навчання, що спрямовані на навчальну діяльність оперативного та обслуговуючого персоналу, підготовку фахівців для роботи в умовах функціонування ситуаційного центру; багатоцільовий ситуаційний центр, що поєднує в собі можливості різних центрів;

– за складом систем ситуаційного моделювання: центри спостереження (відображення); аналітичні ситуаційні центри; повнофункціональні ситуаційні центри (суміщають функції відображення, моделювання та аналізу ситуацій);

– за розміщенням: стаціонарні ситуаційні центри, прив'язані до конкретних приміщень, де відбувається аналіз ситуацій; мобільні центри, що розгортаються на місці подій, в конкретному регіоні; віртуальні ситуаційні центри використовують сучасні канали зв'язку, за допомогою яких присутність персоналу в центрі досягається на програмному рівні (віртуально), за рахунок підвищення мобільності не тільки технічних засобів, але й оперативного складу;

– за способом відображення ситуаційної інформації: колективний, де встановлений тільки екран колективного користування; індивідуальний, де використовуються тільки індивідуальні екрани; змішаний, де використовуються екрани різного типу;

– за універсальністю: спеціальні ситуаційні центри, призначені для вирішення вузького кола завдань певної предметної області; настроювані ситуаційні центри, призначені для широкого кола завдань [14, с. 51-52].

Окремі дослідники включають до цільового блоку також принципи адміністративно-правового статусу, оскільки діяльність будь-якого державного органу має здійснюватися відповідно до покладених на нього завдань, які, у свою чергу, повинні ґрунтуватися на основних принципах функціонування органу державної влади. Принципи відіграють настільки важливу роль, що їх можна справедливо порівняти не просто з фундаментом, на якому базується вся правова система або конкретна галузь права, а саме зі стрижнем, який підкреслює їх всепроникну сутність та забезпечує їх безпосередній або опосередкований прояв у кожній правовій нормі, що регулює ті чи інші правовідносини [15, с. 94].

Відповідно до Положення (2016 р.) [2], діяльність Ситуаційних центрів НПУ ґрунтується на принципах: верховенства права; законності; відкритості та прозорості; політичної нейтральності; безперервності.

Організаційний блок включає в себе: 1) організаційну структуру центру; 2) розподіл повноважень; 3) реалізацію цільових елементів в поточному (плановому) та надзвичайному (позаплановому) режимах; 4) взаємодію між відділами й секторами підрозділів організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування НПУ (внутрішня взаємодія); 5) взаємодію з іншими підрозділами та органами НПУ, правоохоронними органами, а також з іншими органами державної влади й місцевого самоврядування (зовнішня взаємодія).

Компетенційний блок включає сукупність елементів, основний з яких – права та обов'язки. Тут варто підтримати А. М. Куліша, в частині віднесення до такого блоку тільки права і обов'язки [16, с. 10], а відповідальність розглядати як один із різновидів обов'язків (обов'язок нести відповідальність за наслідки невиконання чи неналежного виконання повноважень, тобто «юрисдикційний обов'язок») [17].

Адміністративна відповідальність як явище правової дійсності, наголошує В. К. Колпаков, характеризується двома видами ознак. По-перше, це ознаки, властиві юридичній відповідальності загалом (основні); по-друге, ознаки, що відмежовують адміністративну відповідальність від інших видів юридичної відповідальності (похідні) [18]. Працівники НПУ несуть юридичну відповідальність відповідно до законодавства. Зауважимо, що юридична відповідальність має статусний характер, оскільки впливає із загального правового становища суб'єкта, при цьому виступає ключовою рушійною силою, яка забезпечує високий рівень професійної активності, сумлінне виконання обов'язків поліцейськими, а також є однією з правових гарантій ефективної реалізації основних завдань НПУ.

Відповідно до принципу рівності всіх перед законом і судом, вид і міра юридичної відповідальності, які законодавство поширює і на працівників правоохоронних органів, визначаються видом вчиненого правопорушення та мірою його суспільної небезпеки. Таким чином, відповідно до ст. 19 Закону України «Про Національну поліцію» зазначає таке: у випадку вчинення протиправних діянь поліцейські несуть кримінальну, адміністративну, цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність відповідно до закону [1].

Доцільно зауважити, що працівники НПУ можуть бути як загальними суб'єктами відповідальності, так і спеціальними. Відмінність цих категорій суб'єктів полягає не лише в під-

ставах і процесуальному порядку притягнення до відповідальності, а й в тому, що спеціальні суб'єкти наділені державою більшим обсягом прав і обов'язків стосовно фізичних і юридичних осіб, тому вони мають підвищену відповідальність [19].

Підстави та порядок притягнення поліцейських до дисциплінарної відповідальності, а також застосування до поліцейських заохочень визначаються Дисциплінарним статутом НПУ (2018 р.) [20].

Таким чином, Ситуаційні центри НПУ є важливим інструментом для організації інформаційно-аналітичної підтримки управлінських процесів. Стандартний цикл управління включає моніторинг стану об'єкта, оповіщення, аналіз та обробку інформації про стан об'єкта, прогнозування розвитку ситуації, математичне моделювання, постановку завдань, взаємодію з іншими елементами сектору безпеки та оборони, координацію дій сил і засобів, інформування керівництва, підготовку інформаційно-аналітичних, звітних документів та оцінку результатів.

Висновки і пропозиції. Підсумовуючи вищевикладені положення статті наголосимо, що ситуаційні центри НПУ – це система підрозділів центрального органу управління поліції, створена для взаємодії та організації роботи, координації та узгодження їхніх дій щодо охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку шляхом збирання, аналізу та узагальнення інформації про кримінальні, адміністративні правопорушення, терористичні акти та інші події, а також забезпечення управління силами і засобами поліції в разі ускладнення оперативної обстановки, виникнення надзвичайних ситуацій або воєнного стану.

До елементів адміністративно-правового статусу ситуаційних центрів НПУ слід віднести: цільовий (мета, завдання, функції та принципи діяльності ситуаційних центрів НПУ), організаційний (організаційна структура центру; розподіл повноважень; реалізація цільових елементів в поточному (плановому) та надзвичайному (позаплановому) режимах; взаємодія між відділами й секторами підрозділів організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування НПУ (внутрішня взаємодія); взаємодія з іншими підрозділами та органами НПУ, правоохоронними органами, а також з іншими органами державної влади й місцевого самоврядування (зовнішня взаємодія)). Права та обов'язки центру і працівників, а також реалізація

прав та обов'язків щодо досягнення мети діяльності – є елементами компетенційного блоку.

Беручи до уваги елементи структури адміністративно-правового статусу та сферу функціонування, адміністративно-правовий статус ситуаційних центрів НПУ слід розглядати як систему нормативно визначених цільових, організаційних та компетенційних елементів, які спрямовані на реалізацію поліцейських повноважень щодо охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку шляхом збирання, аналізу та узагальнення інформації про кримінальні, адміністративні правопорушення, терористичні акти та інші події, а також забезпечення управління силами і засобами поліції в разі ускладнення оперативної обстановки, виникнення надзвичайних ситуацій або воєнного стану.

Підсумовуючи, можна сказати, що адміністративно-правовий статус є ключовою гарантією якісного та ефективного виконання ситуаційних центрів НПУ покладених на них завдань і функцій.

Список використаної літератури:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
2. Положення про Ситуаційний центр Національної поліції України: наказ Національної поліції України від 30.06.2016 р. № 545. *Відомчий документ*
3. Загальна теорія права та держави: навч.-метод. посіб. / Крижановський А. Ф., Крестовська Н. М., Матвеева Л. Г., Скуріхін С. М., Іванчук В. Є. Одеса: Фенікс, 2022. 258 с.
4. Бандурка О. О. Державна податкова служба в Україні: система, правовий статус, модернізація: монографія. Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2004. 234 с.
5. Доценко О. С. Протидія організованим злочинності в Україні: адміністративно-правовий механізм: монографія. Київ: ФОРМ Кандиба Т. П., 2020. 460 с.
6. Литвиненко В. І. Концепція адміністративно-правового забезпечення протидії корупції в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Міжрегіональна академія управління персоналом. Київ, 2015. 471 с.
7. Якимчук Н. Я. Поняття «правовий статус», «правове положення», «правовий модус» та «правовий режим»: теоретико-правовий аналіз. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2013. № 3. С. 11-18.
8. Малиновський В. Я. Державне управління: навч. посіб.: 2-е вид., допов. та перероб. Київ: Атіка, 2003. 576 с.
9. Кочеров М. В. Поняття адміністративно-правового статусу Національної поліції України як суб'єкта забезпечення реформ. *Юридичний електронний науковий журнал*. 2019. Вип. 3. С. 294-296.
10. Батраченко О. В. Адміністративно-правові засади діяльності Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки та порядку: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Суми, 2017. 218 с.
11. Сердюк А. М. Поняття й елементи адміністративно-правового статусу патрульної поліції України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. № 1. С. 76-80.
12. Дмитрик Р. В. Поняття та елементи адміністративно-правового статусу поліцейського в Україні. *Юридична наука*. 2019. № 8. С. 178-183.
13. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
14. Ситуативні центри органів державної влади: наук. розробка /авт. кол.: А. І. Семенченко, І. В. Клименко, А. В. Журавльов та ін.; за заг. ред. д-ра наук держ. упр., проф. А. І. Семенченка. К.: НАДУ, 2013. 60 с.
15. Бандурка О. М., Литвинов О. М. Протидія злочинності та профілактика злочинів: монографія. Харків: ХНУВС, 2011. 308 с.
16. Куліш А. М. Організаційно-правові засади функціонування правоохоронної системи України: монографія. Суми: Видавництво Сумського державного університету, 2007. 220 с.
17. Васюк С. В. Поняття та елементи адміністративно-правового статусу підрозділів організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування Національної поліції України. *Рівень ефективності та необхідність впливу юридичної науки на нормотворчу діяльність та юридичну практику: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Х.: Східноукраїнська наукова юридична організація*. 2022. С. 36-40.
18. Колпаков В. К. Адміністративне право України. Київ: Юрінком Інтер, 2000. 752 с.
19. Іщенко Л. В. Адміністративно-юрисдикційна діяльність Національної поліції України. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 1. С. 196-198.
20. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 р. № 2337-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19>

Veklych E. G. Administrative and legal status of the Situational Centers of the National Police of Ukraine

The article proposes to consider the administrative and legal status of the situational centers of the National Police of Ukraine as a system of normatively defined target (goal, objectives, functions, principles of activity), organizational (organizational structure of the center; distribution of powers; implementation of target elements in the current (planned) and emergency (unplanned) modes; procedure for interaction with other subjects of power) and competence (rights and obligations) elements, which are aimed at the implementation of police powers to protect human rights and freedoms, combat crime, maintain public safety and order by collecting, analyzing and summarizing information about criminal, administrative offenses, terrorist acts and other events, as well as ensuring the management of police forces and means in the event of a complication of the operational situation, the occurrence of emergencies or martial law.

The elements of the administrative and legal status of the Situation Centers of the National Police of Ukraine should include: I) target block: 1) the purpose of the activities of the Situation Centers of the National Police of Ukraine, namely: a) the implementation of the powers of the structural units of the central police management body based on their interaction in protecting human rights and freedoms, combating crime, maintaining public safety and order; b) collecting, analyzing and summarizing information on criminal and administrative offenses, terrorist acts and other events; c) ensuring the management of police forces and means in the event of a complication of the operational situation, the emergence of emergency situations or martial law; 2) tasks, functions; 3) principles of activity; II) organizational block: organizational structure of the center; distribution of powers; implementation of target elements in the current (planned) and emergency (unplanned) modes; interaction between departments and sectors of organizational and analytical support and operational response units of the National Police of Ukraine; interaction with other units and bodies of the National Police of Ukraine, law enforcement agencies, as well as with other state authorities and local self-government bodies; III) competence block: rights and obligations of the center; rights and obligations of employees; implementation of rights and obligations to achieve the goal of the activity.

Key words: *public security, management of forces and means, organizational and analytical support, interaction with law enforcement agencies, operational situation, generalization of information about offenses, combating crime.*